Lietas Nr. C29808510
C-0465/14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2014. gada 23. jūlijā.

RĪGAS PILSĒTAS LATGALES PRIEKŠPILSĒTAS TIESA

tiesnese **S. HREBTOVA**

ar sekretāri **T. TERENTJEVU**

piedaloties prasītāja pilnvarotajam pārstāvim /pers. C/,

izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Lomonosova ielā 10 civillietu SIA „EURO 24" prasībā pret /pers. D/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2010. gada 29. novembrī SIA „EURO 24" (turpmāk – prasītājs) griezās tiesā ar prasību pret /pers. D/ (turpmāk – atbildētājs) par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 23.oktobrī starp SIA „Julianus Finanses" kā aizdevēju un atbildētāju noslēgts Aizdevuma līgums Nr. AL0179-10-07, saskaņā ar kuru prasītājs aizdevis atbildētājam naudas summu LVL 500 apmērā uz 18 mēnešiem, kas atmaksājama saskaņā ar grafiku. Līgumā uzņemtās saistības SIA „Julianus Finanses" no savas puses izpildījis pilnā apjomā, bet atbildētājs savas saistības atmaksāt aizdevumā līgumā noteiktajos apjomos un termiņā nav izpildījis, kā rezultātā atbildētāja neatmaksātā aizdevuma summa ir LVL 294,32.

2008. gada 1. oktobrī SIA „Julianus Finanses" nodevusi savas prasījuma tiesības, kas izriet no Aizdevuma līguma Nr. AL0179-10-07, SIA „EURO 24".

Aizdevuma līgumā atbildētājs un SIA „Julianus Finanses" vienojušies, ka, ja atbildētājs neveiks kādu no maksājumiem atbilstoši maksājumu grafikam, tajā minētajos apjomos un termiņā, tad aizdevējs ir tiesīgs prasīt visu izsniegtā aizdevuma summu pirms atmaksas termiņa, iepriekš par to nebrīdinot atbildētāju, kā arī prasīt visus blakus prasījumus, kā arī nodot prasījumu piedziņai SIA "Julianus Inkasso Latvija".

2008.gada 16.decembrī atbildētājam tikusi nosūtīta pretenzija Nr.278918 par parādsaistībām ar piedāvājumu atmaksāt parādu līdz 2008.gada 23.decembrim. Atbildētājs nav veicis darbības, lai dzēstu parādu, kā arī nav iesniedzis paskaidrojumus vai iebildumus.

Saskaņā ar līguma 7. punktu atbildētājs un aizdevējs vienojušies, ka par aizdevuma lietošanu atbildētājs maksā procentus – 42 % gadā no neatmaksātās aizdevuma summas, atbilstoši maksājumu grafikam.

Kavējuma procentu apmērs aprēķināts uz 2010.gada 05.novembri un sastāda LVL 294,32.

Līguma 9. punktā noteikts, ka gadījumā, ja atbildētājs neizdara kādu no maksājumu grafikā minētiem maksājumiem grafikā minētajos termiņos un apjomā, tad aizdevējs ir tiesīgs prasīt no atbildētāja līgumsodu 1% (viena procenta) apmērā par katru maksājuma kavējuma dienu no neatmaksātās aizdevuma summas. Atbildētājs un aizdevējs vienojušies, ka jebkurš atbildētāja maksājums vispirms tiek ieskaitīts līgumsoda samaksā, aizdevuma procentu atmaksā un tikai pēc tam aizdevuma pamatsummas atmaksā.

Līgumsoda apmērs aprēķināts par laika posmu no 2008.gada 15.novembra līdz 2010.gada 5.novembrim un sastāda LVL 2119,10, taču prasītājs samazina līgumsodu līdz pamatsummas apmēram, kas ir LVL 294,32.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja neatmaksāto aizdevuma summu LVL 294,32, procentus LVL 294,32, līgumsodu LVL 294,32, kopā LVL 882,96, kā arī visus tiesas izdevumus, t.sk.valsts nodevu LVL 132,44 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi LVL 3,30.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1425., 1587., 1716., 1717., 1719., 1720. panta otro daļu, 1721., 1763., 1770., 1775., 1943., 1946.pantu.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus vai iebildumus par celto prasību tiesā nav iesniedzis.

Prasītāja pilnvarotais pārstāvis /pers. C/ tiesas sēdē prasību uzturēja pilnā apmērā uz prasības pieteikumā norādītā pamata un apstākļiem. Papildus paskaidroja, ka pēc prasības celšanas nekas nav mainījies, atbildētājs nekādus maksājumus nav veicis. Līgumsods un procenti aprēķināti no 2008.gada 15.novembra līdz 2010.gada 5.novembrim, tas ir līdz prasības pieteikuma sagatavošanas dienai. Līgums ar atbildētāju netika lauzts. Prasības pieteikumā norādīts, ka ir aprēķināti kavējuma procenti, taču saskaņā ar aizdevuma līguma 7.pantu ir aprēķināti procenti par aizdevuma lietošanu, nevis kavējuma procenti. Līgumsods aprēķināts, pamatojoties uz līguma 9.punktu, taču prasītājs līgumsodu ir labprātīgi samazinājis, tāpēc tas nav nesamērīgi augsts. Lūdz prasības summu pārrēķināt eiro valūtā un prasību apmierināt.

Atbildētājs tiesas sēdē nav ieradies, par neierašanās iemesliem nav paziņojis un attaisnojošus dokumentus nav iesniedzis. Tiesa uzskata par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētāja klātbūtnes, jo par tiesas sēdes laiku un vietu viņam paziņots savlaicīgi Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, nosūtot tiesas pavēsti ierakstītā vēstulē uz prasības pieteikumā norādīto adresi un atbildētāja deklarētās dzīvesvietas adresi, un saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta pirmās daļas 3. punktu uzskatāms, ka atbildētājam ir paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu septītajā dienā no nosūtīšanas dienas. Atbilstoši Civilprocesa likuma 56.1panta otrajai daļai tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi [..] un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu [..].Tiesa nekonstatē Civilprocesa likumā noteiktos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai, un atzīst, ka lietu var izskatīt bez atbildētāja klātbūtnes.

Motīvu daļa

Tiesa, noklausījusies prasītāja pārstāvja paskaidrojumus, izvērtējusi prasības pieteikumā norādītos apstākļus, pārbaudījusi un izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, **atzīst, ka prasība ir pamatota un ir apmierināma.**

Civillikuma 1402.pants noteic, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu gribas izteikums savstarpējā vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu (Civillikuma 1511.pants) un pie katra saistību līguma būtības pieder vienas puses apsolījums un tā pieņemšana no otras puses vai savstarpējs apsolījums un tā pieņemšana no abām pusēm (Civillikuma 1512.pants).

Saskaņā ar Civillikuma 1587. pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1934. pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tās pašas šķiras un labuma lietās. Saskaņā ar Civillikuma 1943. pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Kā redzams no lietas materiāliem, 2007.gada 23.oktobrī starp SIA „Julianus Finanses" un atbildētāju tika noslēgts Aizdevuma līgums Nr.AL0179-10-07 (turpmāk – aizdevuma līgums), saskaņā ar kuru prasītājs izsniedz atbildētājam finansiālu aizdevumu LVL 500 apmērā, ar gada procentu likmi 42 % no neatmaksāto naudas līdzekļu summas, ar atmaksas termiņu 18 mēneši, savukārt atbildētājs ir apņēmies atdot aizdevuma summu un maksāt lietošanas procentus saskaņā ar līgumam pievienoto maksājumu grafiku. (lietas 8.lapa). Aizdevuma līguma 2.punkts noteic, ka šī līguma 1.punktā minēto aizdevuma summu aizdevējs izsniedz to ieskaitot aizņēmēja norēķinu kontā trīs darba dienu laikā no šī līguma parakstīšanas brīža, ieturot līguma sagatavošanas un kontroles maksu LVL 30 plus PVN, pamatojoties uz aizdevuma līguma 5.punktu.

Maksājumi aizdevuma atmaksai un lietošanas procentu samaksai atbildētājam bija jāveic katru mēnesi saskaņā ar maksājumu grafiku, kas ir pielikums Nr.1 pie Aizdevuma līguma, pēdējais maksājums 2009. gada 15. aprīlī, ikmēneša maksājuma summa LVL 37,91 (pirmajā mēnesī LVL 33,83).

Starp SIA „Julianus Finanses" un atbildētāju, pamatojoties uz augstākminēto Aizdevuma līgumu, ir nodibinātas tiesiskas attiecības un atbildētājam līgumā noteiktajā termiņā bija jāveic aizdevuma pamatsummas atmaksa un jāmaksā aizdevuma procenti, ko atbildētājs nav izpildījis. Atbildētāja paraksti uz Aizdevuma līguma apliecina, ka atbildētājs ir piekritis noslēgt šādu Aizdevuma līgumu un apņemas to pildīt. Minētais līgums nav apstrīdēts.

No lietas materiālos esošā 2007.gada 23.oktobra maksājuma uzdevuma Nr. 284 izriet, ka prasītājs no savas puses saistības ir izpildījis, aizdodot atbildētājam līgumā norādīto aizdevuma summu. (lietas 10.lapa)

No prasības pieteikumā norādītā seko, ka atbildētājs nav atmaksājis aizdevuma summu LVL 294,32 apmērā, ko tiesai nav pamata apšaubīt, jo atbildētājs to nav apstrīdējis un pierādījumus par aizdevuma atmaksāšanu pilnā apmērā tiesā nav iesniedzis, līdz ar ko no atbildētāja ir piedzenama neatmaksātā aizdevuma summa LVL 294,32 jeb 418,78 *euro* apmērā.

Atbilstoši Civillikuma 1946. panta noteikumiem, procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Civillikuma 1753.pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas summas lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikuma 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Aizdevuma līguma 7.punktā noteikts, ka par aizdevuma lietošanu atbildētājs maksā aizdevējam 42% gadā no neatmaksātās aizdevuma summas.

Kā redzams no lietas materiāliem pievienotā procentu par aizdevuma lietošanu aprēķina (lietas 12.lapa), atbildētājs nav nomaksājis ar līgumu nolīgtos procentus par laiku no 2008.gada 15.novembra līdz 2010.gada 5.novembrim LVL 294,32 jeb 418,78 *euro* apmērā.

Tiesai nav pamata apšaubīt procentu aprēķinu, kas veikti saskaņā ar pušu noslēgto līgumu, turklāt atbildētājs to nav apstrīdējis, līdz ar to no atbildētāja piedzenami nesamaksātie procenti par aizdevuma lietošanu LVL 294,32 jeb 418,78 *euro* apmērā.

Civillikuma 3.pants nosaka, ka katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības.

Civillikuma 1716.pantā (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2013.gada 31.decembrim) ir noteikts, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tādā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, pirmkārt, ja tieši tā bijis norunāts; otrkārt, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstajā laikā (Civillikuma 1720.pants).

Saskaņā ar aizdevuma līguma 9.punktu, ja aizņēmējs neizdara aizdevējam kādu no maksājumu grafikā minētiem maksājumiem, grafikā minētajos termiņos un apjomos, tad aizdevējs ir tiesīgs prasīt no aizņēmēja līgumsodu 1% apmērā par katru maksājuma kavējuma dienu no neatmaksātās aizdevuma summas. Līgumslēdzēji ir vienojušies, ka jebkurš aizņēmēja maksājums aizdevējam vispirms tiek ieskaitīts kā līgumsoda samaksa, aizdevuma procentu atmaksa un tikai pēc tam kā aizdevuma pamatsummas atmaksa.

Prasītājs par laika posmā no 2008.gada 15.novembra līdz 2010.gada 5.novembrim neveiktiem maksājumiem saskaņā ar līgumsoda aprēķinu (lietas 13. lapa) ir aprēķinājis atbildētājam līgumsodu LVL 2119,10 apmērā, taču prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja līgumsodu tikai neatmaksātās pamatparāda summas- LVL 294,32 jeb 418,78 *euro* apmērā.

Līgumsods ir saistību pastiprināšanas līdzeklis, kas izpaužas gan kā nelabvēlīgu seku draudi, kamēr saistība vēl nav pārkāpta, gan kā atbildības izpausme, kad ir noticis saistību pārkāpums.

Izvērtējot lietas materiālus to kopsakarā, atzīstams, ka līgumsods, kāds noteikts SIA „Julianus Finanses" aizdevuma līgumā, pilda likumā paredzēto funkciju, t.i., kalpo par tiesību pastiprinājumu. Tiesa atzīst, ka līgumsods LVL 294,32 jeb 418,78 *euro* apmērā ir samērīgs ar galveno parādu LVL 294,32 jeb 418,78 *euro* apmērā, līgumsods šādā apmērā nav pretrunā labticīguma prasībām, kā arī, ņemot vērā atbildētāja pieļautos līgumsaistību pārkāpumus, tas nav nesamērīgi liels, līdz ar ko no atbildētāja var piedzīt līgumsodu šādā apmērā.

Civillikuma 1838.pantā noteikts, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Pierādīt samaksu var ar visiem Civilprocesa likuma 17.nodaļā norādītajiem pierādīšanas līdzekļiem. Atbildētājs nav tiesai iesniedzis pierādījumus tam, ka līdz lietas iztiesāšanas dienai viņš būtu izpildījis savas ar līgumu uzņemtās saistības pret prasītāju.

Civillikuma 1590.pants nosaka, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1828.pantu, ja izpildījuma laiks noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu (..).

No lietas materiāliem seko, ka 2008.gada 16.decembrī prasītājs ir nosūtījis atbildētājam pretenziju par parādsaistībām ar lūgumu labprātīgi noregulēt savas parādsaistības līdz 2008.gada 23.decembrim, ko atbildētājs nav izpildījis. (lietas 16., 17.-18.lapa)

2008. gada 9. oktobrī SIA „Julianus Finanses" ir nosūtījis paziņojumu atbildētājam par prasījuma tiesību nodošanu citai personai, ar kuru paziņojis, ka, pamatojoties uz Civillikuma 1793., 1810. pantu nodevis savas prasījuma tiesības SIA „EURO 24", noslēdzot par to Cesijas līgumu Nr. JF-10-2008. (lietas 19. lapa)

Saskaņā ar Civillikuma 1793. pantu prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek: pēc likuma, bez agrākā kreditora gribas izteikuma; pēc tiesas sprieduma, pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi.

Civillikuma 1801. pants nosaka, ka cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkādā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina.

Saskaņā ar Civillikuma 1805. pantu cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu.

Saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likuma 4.panta pirmo daļu euro ieviešana neietekmē līgumu un citu tiesisko instrumentu nepārtrauktību. Atsauces uz latiem tiesiskajos instrumentos, kas pastāv dienā pirms *euro* ieviešanas dienas, sākot ar *euro* ieviešanas dienu, ir uzskatāmas par atsaucēm uz *euro*, ievērojot Eiropas Savienības Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus.

Tādējādi parāda apmērs pārrēķināms no latiem uz *euro* atbilstoši neatsaucami fiksētajam *euro* maiņas kursam (EUR 1 = LVL 0,702804).

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājam ir piedzenama neatmaksātā kredīta pamatsumma *euro* 418,78 (četri simti astoņpadsmit euro 78 centi), nesamaksātie līgumiskie procenti par kredīta lietošanu par periodu no 2008. gada 15. novembra līdz 2010. gada 5. novembrim *euro* 418,78 (četri simti astoņpadsmit euro 78 centi), līgumsods par laika periodu no 2008. gada 15. novembra līdz 2010. gada 5. novembrim *euro* 418,78 (četri simti astoņpadsmit euro 78 centi), kopā parāds 1256,34

euro (viens tūkstotis divi simti piecdesmit seši euro 34 centi).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami tiesas izdevumi: samaksātā valsts nodeva LVL 132,44 jeb 188,45 *euro*; ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi – LVL 3,30 jeb 4,70 *euro* par pavēstu un prasības pieteikuma piegādi.

Dotajā lietā ir veikti trīspadsmit pasta sūtījumi par kopējo summu 20,41 *euro* (viena sūtījuma cena saskaņā ar Tiesu administrācijas aprēķinu LVL 1,10 jeb 1,57 euro). Prasītājs ir samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus LVL 3,30 jeb 4,70 *euro*, tādējādi nesamaksātā ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļa, kura piedzenama valsts ienākumos no atbildētāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta pirmo daļu, sastāda 15,71 *euro*.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties augstākminēto un vadoties no Civilprocesa likuma 8., 93., 97., 193., 195.pantiem, tiesa

n o s p r i e d a :

Prasību apmierināt. Piedzīt no /pers. D/ par labu SIA „EURO 24", reģistrācijas numurs 40003945424, **neatmaksāto aizdevuma pamatsummu** 418,78 *euro* (četri simti astoņpadsmit euro 78 centi), **nesamaksātos līgumiskos procentus par aizdevuma izmantošanu par laika periodu no 2008. gada 15. novembra līdz 2010. gada 5. novembrim** 418,78 *euro* (četri simti astoņpadsmit euro 78 centi), **nokavējuma līgumsodu par laika posmu no 2008. gada 15. novembra līdz 2010. gada 5. novembrim** 418,78 *euro* (četri simti astoņpadsmit euro 78 centi), **kopā parādu** 1256,34 *euro* (viens tūkstotis divi simti piecdesmit seši euro 34 centi).

Piedzīt no /pers. D/ par labu SIA „EURO 24", reģistrācijas numurs 40003945424, valsts nodevu 188,45 *euro* (viens simts astoņdesmit astoņi euro 45 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* (četri euro 70 centi).

Piedzīt no /pers. D/ par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 15,71 *euro* (piecpadsmit euro 71 cents).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi labprātīgās izpildes termiņā maksājami, maksājumā norādot šādus rekvizītus: Saņēmējs: Tiesu administrācija, reģ. Nr. 90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, Konta Nr. LV51TREL2190458019000, maksājuma mērķis: 21499 EKK – ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi lietā C29808510/C-0465/14. Maksājumu apliecinošs dokuments nekavējoties iesniedzams Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā Rīgā, Lomonosova ielā 10, 2.stāvā, 244.kabinetā.

Noteikt /pers.D/termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas 2014. gada 23. jūlija, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese S. Hrebtova.